

**Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania
na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-
Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem
perspektywy do 2028 roku
przyjętego uchwałą Nr XXXII/210/2021
Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego
z dnia 30 listopada 2021 r.**

1. Przedmiot opracowania i podstawa prawna

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247 ze zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów sektorowych, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. ustawy do przyjętego dokumentu, załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. opinie właściwych organów,
3. zgłoszone uwagi i wnioski,
4. wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 2 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku” przewiduje realizację zadań, które w większości przyczynią się do poprawienia stanu środowiska na terenie powiatu, a tym samym pozytywnie wpłyną na zdrowie ludzi i poprawią standard życia mieszkańców.

Zadania i cele w zakresie ochrony środowiska wyznaczone w Programie ochrony środowiska dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego pozostają w ścisłej korelacji z zadaniami wyznaczonymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych, dokumentach sektorowych oraz w dokumentach o charakterze programowym/wdrożeniowym tj. :

- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;

- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022;
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030;
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
- Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku;
- Programy ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych;
- Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- Plan gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym.

Następnie w wyniku analizy i oceny istniejącego stanu środowiska na terenie powiatu wskazano istotne problemy środowiskowe oraz wyznaczono cele i kierunki interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji:

Obszar interwencji - Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm

Kierunki interwencji:

- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania

Cel: Adaptacja do zmian klimatu

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i rozwój odnawialnych źródeł energii

Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem

Cel: Dobry stan klimatu akustycznego

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie emisji hałasu do środowiska

Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,

Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami

Cel: Zwiększenie retencji wodnej powiatu

Kierunki interwencji:

- Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości,

Cel: Ochrona mieszkańców przed powodzią i suszą

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego,
- Przeciwdziałanie skutkom suszy,

Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Poprawa jakości wody

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie dostępu do wody dobrej jakości,
- Rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków,

Obszar interwencji – Zasoby geologiczne

Cel: Ograniczanie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami geologicznymi

Obszar interwencji – Gleby

Cel: Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo

Kierunki interwencji:

- Zachowanie i racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych,

Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbierania odpadów komunalnych,
- Ograniczenie oddziaływania odpadów na środowisko,

Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Trwale zrównoważona gospodarka leśna,

Obszar interwencji - Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Brak incydentów o znamionach poważnej awarii

Kierunki interwencji:

- Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii i zagrożeń środowiska dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej,

Obszar interwencji – Edukacja ekologiczna

Cel: Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

Kierunki interwencji:

- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,

Obszar interwencji – Monitoring środowiska

Cel: Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

W związku z powyższym przedstawianie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i z ekologicznego punktu widzenia.

Ponadto, dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważyć przede wszystkim:

- warianty lokalizacji - dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i uciążliwości dotykające mieszkańców (hałas, spaliny),
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- potrzeby oraz skutki środowiskowe (w fazie realizacji i eksploatacji inwestycji),
- stosowanie BAT, jako możliwie najkorzystniejszych dla środowiska technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych,
- warianty organizacyjne,
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Po sporządzeniu projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku przystąpiono do przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko. Na podstawie art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Programu.

Zakres i szczegółowość Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.411.295.2021.AM.2 z dnia 19 sierpnia 2021 r.,
- Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu pismem nr DN-NS.9011.1014.2021 z dnia 05 sierpnia 2021 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona zgodnie z ww. ustaleniami. Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania Programu na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. W prognozie przedstawiono aktualny stan środowiska na terenie powiatu oraz przedstawiono istniejące problemy ochrony środowiska. Prognoza zawiera również ocenę potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji Programu, która wskazuje na wyraźne pogorszenie stanu środowiska oraz jakości życia mieszkańców powiatu.

W ramach analizy oceniono możliwe oddziaływania wszystkich zaplanowanych w Programie zadań i działań na poszczególne elementy środowiska, w tym na: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

W wyniku tej analizy stwierdzono, że realizacja Programu będzie mieć w dużej mierze pozytywne oddziaływanie na środowisko powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Bezpośredni pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza w powiecie będzie mieć podniesienie efektywności energetycznej budynków poprzez wymianę źródeł ciepła na mniej emisyjne oraz przedsięwzięcia termomodernizacyjne jak i budowa lub modernizacja energooszczędnego oświetlenia. Zaplanowano również rozbudowę sieci gazowej i ciepłowniczej. Wszystkie te działania przyczynią się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, głównie gazów cieplarnianych. W ramach ograniczenia uciążliwości systemu komunikacyjnego przewiduje się modernizację dróg przebiegających przez teren powiatu oraz rozbudowę systemu ścieżek rowerowych. W celu ciągłej kontroli jakości powietrza przewidziano zadanie polegające na monitoringu jakości powietrza.

Na zmniejszenie poziomu hałasu komunikacyjnego będą miały wpływ przedsięwzięcia związane ze stosowaniem odpowiednich zabezpieczeń przed emisją hałasu (tj. ekrany akustyczne, ciche nawierzchnie, wały ziemne). Ochronę mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi zapewniono poprzez prowadzenie monitoringu oraz wprowadzenie odpowiednich zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających ochronę mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Polepszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych nastąpi w wyniku budowy, rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu, modernizacji oczyszczalni ścieków. Zaplanowano również dalszą rozbudowę sieci wodociągowej i modernizację ujęć wody w celu poprawy jakości wody do spożycia. W celu ochrony mieszkańców przed podtopieniami, powodzią i suszą przewidziano zadania polegające na utrzymywaniu właściwego stanu technicznego rzek, kanałów i budowli

hydrotechnicznych, działania zachęcające mieszkańców do gromadzenia i wykorzystywania wód opadowych, jak również działania zmierzające do odtworzenia naturalnych możliwości retencyjnych gruntów.

W celu ochrony złóż kopalin należy wprowadzać odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania koncesji. Ochroną przed negatywnymi skutkami nielegalnej eksploatacji kopalin będzie prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania postanowień w udzielonych koncesjach.

Bezpośredni pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi i jakość gleb będą miały przedsięwzięcia związane z prowadzeniem działań rolno-środowiskowo-klimatycznych, dobrych praktyk rolnych i rolnictwa ekologicznego. Należy identyfikować potencjale źródła zanieczyszczeń powietrza ziemi oraz prowadzić wykaz historycznych zanieczyszczeń ziemi.

W zakresie gospodarki odpadami zaplanowano działania polegające na osiągnięciu przez poszczególne gminy wymaganych poziomów recyklingu i odzysku wybranych frakcji odpadów oraz budowę punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i stacji przeładunku odpadów komunalnych. Ważnym działaniem dla ochrony środowiska będzie likwidowanie nielegalnych wysypisk odpadów. Zaplanowano pomoc finansową dla mieszkańców powiatu chcących usunąć wyroby zawierające azbest z terenu nieruchomości. Ważna będzie również działalność kontrolna w zakresie odpadów oraz edukacja ekologiczna w zakresie prowadzenia efektywnej gospodarki odpadami.

Zaplanowano również zadania, które będą bezpośrednio przyczyniały się do zachowania różnorodności biologicznej oraz rozwoju infrastruktury turystycznej na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Należy prowadzić zrównoważoną gospodarkę leśną.

Pozytywne efekty dla poszczególnych komponentów środowiska przyniosą działania związane z rozbudową systemu alarmowania i ostrzegania o nadzwyczajnych zagrożeniach jak i doposażenie jednostek służb ratunkowych w odpowiedni sprzęt. Ważna będzie również edukacja ekologiczna, tak aby mieszkańcy wiedzieli w jaki sposób mogą dbać i poprawić stan środowiska naturalnego.

Możliwe negatywne oddziaływania będą występować w przypadku realizacji przedsięwzięć związanych z:

- Modernizacja i budowa sieci gazowych i sieci ciepłowniczej,
- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez wymianę źródeł ciepła na mniej emisyjne oraz działania termomodernizacyjne,
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz budowa ciągów ruchu pieszego,
- Budowa ścieżek rowerowych,
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,

- Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne, upłynnienie ruchu, strefa ograniczonej prędkości, odpowiednie zapisy w SIWZ),
- Konserwacja i utrzymanie właściwego stanu urządzeń melioracji wodnych, rzek, cieków, rowów i zbiorników retencyjnych,
- Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej, przebudowa ujęć wody i oczyszczalni ścieków,
- Budowa nowych PSZOK i rozbudowa lub modernizacja istniejących PSZOK,
- Budowa punktu przeładunku odpadów komunalnych na terenie PSZOK w Trzciance,
- Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej,
- Budowa remizy OSP w Nowej Wsi.

Negatywne oddziaływania będą głównie związane z emisją zanieczyszczeń i hałasem, niszczeniem siedlisk roślin oraz miejsc lęgowych i bytowania zwierząt, tworzeniem barier w migracji zwierząt, prowadzeniem prac ziemnych. Negatywne oddziaływania będą głównie odczuwalne na etapie realizacji danego przedsięwzięcia.

W przypadku wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko zaproponowano sposoby ich zapobiegania i ograniczania. Do najczęściej pojawiających się możemy zaliczyć prowadzenie monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego przed rozpoczęciem prac, wykonywanie prac poza okresem lęgowym i rozrodczym, stosowanie nowoczesnego sprzętu powodującego jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, sprawne przeprowadzenie prac, minimalizację powstających odpadów, ograniczanie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów pod inwestycje, a w razie konieczności utworzenie strefy ochrony drzew, wprowadzanie zastępczych nasadzeń zieleni. Należy przeanalizować wszystkie warianty lokalizacyjne i technologiczne oraz wybrać wariant najkorzystniejszy dla środowiska naturalnego oraz dla mieszkańców powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

4. Opinie właściwych organów

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku” wraz z „Prognozą oddziaływania programu na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku”, zgodnie z art. 54 ust. 1 ww. ustawy, został przekazany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu celem zaopiniowania. Przedłożone dokumenty zostały zaopiniowane pozytywnie przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.410.666.2021.MM.2 z dnia 21 października 2021 r.
- Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu pismem nr DN-NS.9011.1014.2021 z dnia 20 października 2021 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wraz opinią przesłał uwagi do ww. dokumentów:

1. Nawiązując do zaplanowanych w projekcie Programu zadań inwestycyjnych w przypadku prac ziemnych w pobliżu drzew informuję, że drzewa wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejszymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) - wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarzeniem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew (Suchocka M., 2016, Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Warszawa). Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji. Powyższe informacje proszę uwzględnić w prognozie.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w rozdziale 9 Prognozy zostały uzupełnione o należytą ochronę drzew w procesach inwestycyjnych.
2. W rozdziale 2 na str. 9 projektu Programu napisano: „Dokonano również oceny jakości powietrza pod kątem ochrony roślin. Strefa wielkopolska uzyskała klasę C ze względu na przekroczone wartości dla ozonu (poziom celu długoterminowego)”. Proszę zweryfikować zapisy projektu Programu, gdyż w efekcie oceny jakości powietrza pod kątem ochrony roślin przeprowadzonej dla 2020 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w rozdziale 2 Programu zostały poprawione.

3. Nawiązując do informacji zawartych w tabeli 18 na str. 46-48 projektu Programu zatytułowanej „Klasyfikacja stanu jednolitych części wód rzek w latach 2017-2019” i tabeli 20 na str. 50 projektu Programu zatytułowanej „Klasyfikacja stanu jednolitych części wód jezior na terenie powiatu w 2019 roku” proszę wskazać aktualny stan wszystkich JCWP, w granicach których położony jest powiat czarnkowsko-trzcianecki. Analogiczne zmiany proszę wprowadzić w tabeli 5 na str. 39-41 prognozy i tabeli 6 na str. 42 prognozy. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) zostały opublikowane opracowania: „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela”, „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 metodą przeniesienia - tabela”, „Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela”, „Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 metodą przeniesienia - tabela”.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – w tabeli nr 18 i 20 Programu oraz w tabeli nr 5 i 6 Prognozy dopisano stan jednolitych części wód rzecznych i jeziornych na terenie powiatu ocenionych metodą przeniesienia.
4. Nawiązując do informacji zawartych w tabeli 22 na str. 55-56 projektu Programu i tabeli 7 na str. 43 prognozy zatytułowanych „Jednolite części wód podziemnych na terenie powiatu” proszę wskazać aktualny stan chemiczny i stan ilościowy jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), w granicach których położony jest powiat czarnkowsko-trzcianecki. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej GIOŚ dostępne są dane z 2019 r. dotyczące stanu chemicznego i stanu ilościowego JCWPd.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – w tabeli nr 22 Programu i tabeli nr 7 Prognozy wskazano aktualny stan ilościowy i chemiczny jednolitych części wód podziemnych.
5. Nawiązując do zapisów w rozdziale 4.7.4 na str. 63 projektu Programu informuję, iż nie tylko nieszczelność zbiorników bezodpływowych, ale także awaryjność indywidualnych oczyszczalni ścieków lub niewłaściwa ich eksploatacja, może przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Ponieważ w projekcie Programu wyznacza się zadania „Prowadzenie ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków” i „Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków” wśród proponowanych „wskaźników monitorowania Programu”, o których jest mowa w projekcie Programu i prognozie, wskazane jest uwzględnienie np. liczby przeprowadzonych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania, a w przypadku indywidualnych oczyszczalni ścieków - liczby przeprowadzonych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – w rozdziale 4.6.5 i 4.7.4 Programu dopisano zapisy o awaryjności indywidualnych oczyszczalni ścieków jako zagrożeniu dla jakości wód podziemnych, powierzchniowych i gleb. W tabeli nr 42 Programu dopisano nowe wskaźniki monitorowania Programu dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz liczby i częstotliwości przeprowadzanych kontroli.

6. W rozdziale 7.1.1 projektu Programu proszę wskazać miejsca publikacji wymienionych dokumentów.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w rozdziale 7.1.1 Programu zostały uzupełnione.
7. Nawiązując do zapisów w rozdziale 3.1 na str. 11 prognozy proszę określić sposoby, w jakich cele ochrony środowiska wyznaczone w „Ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030” i „Europejskiej Konwencji Krajobrazowej” istotne z punktu widzenia projektu Programu zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Programu.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w rozdziale 3.1 Prognozy zostały uzupełnione.
8. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy. W związku z powyższym oświadczenie złożone wraz z pismem z 21.09.2021 r. o zaopiniowanie projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko proszę załączyć w prognozie.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – na końcu Prognozy dodano załącznik z oświadczeniem.
9. Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę również uwzględnić w rozdziale 13 prognozy zatytułowanym „Streszczenie w języku niespecjalistycznym”.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy rozdziału 13 Prognozy zostały uzupełnione stosownie do wprowadzonych zmian.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2021 poz. 1973) projekt ww. opracowania został przekazany do zaopiniowania do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Dokumenty zostały zaopiniowane pozytywnie i przyjęte uchwałą nr 4287/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 listopada 2021 roku w sprawie zaopiniowania projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku.

W załączniku do uchwały przedstawiono następujące uwagi:

1. W Tabeli 30 *Wykaz wydanych koncesji na wydobywanie kopalin* w części dotyczącej koncesji wydanych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego należy poprawić:
  - rodzaj kopaliny złoża „Piła-Jezioro Piaszczyste” z „kruszywa naturalnego” na „piaski kwarcowe”;
  - termin ważności koncesji na wydobywanie kopaliny złoża „Rosko MŁ IV” z daty „13.12.2032 r.” na datę „31.12.2032 r.”.
- Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w tabeli nr 30 Programu zostały poprawione.

2. Informuję, że obowiązującym aktem prawnym dla obszarów chronionego krajobrazu: Dolina Noteci, Puszcza Notecka, Puszcza nad Drawą (woj. wielkopolskie) jest rozporządzenie nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. Woj. Pil. Nr 13, poz. 83) oraz uchwała Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. Woj. Pil. Nr 11, poz. 95). Należy poprawić zapisy w ww. zakresie.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w rozdziale 4.11.4 dotyczące obowiązującego aktu prawnego dla obszarów chronionego krajobrazu zostały poprawione.
3. W 2019 roku pracownicy Wydziału Geologii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu przeprowadzili na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego jedną kontrolę podmiotu gospodarczego. W związku z powyższym należy skorygować ilość przeprowadzonych kontroli z dwóch na jedną.
  - Sposób uwzględnienia uwagi – zapisy w rozdziale 4.14 Programu dotyczące liczby przeprowadzonych kontroli przez Urząd Marszałkowski zostały poprawione.

5. Zgłoszone uwagi i wnioski

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone na podstawie art. 39 i art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.). Konsultacje trwały od 27 września 2021 r. do 18 października 2021 r. Dotarcie do jak najszerszej grupy mieszkańców zapewniono poprzez umieszczenie obwieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego

Uwagi i wnioski w ramach przeprowadzanych konsultacji społecznych mieszkańcy, zainteresowane jednostki administracji rządowej i samorządowej, instytucje, organizacje oraz osoby fizyczne mogły zgłaszać:

- w formie pisemnej na adres Starostwa Powiatowego w Czarnkowie,
- ustnie do protokołu w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa,
- w formie elektronicznej na adres: a.ginter@pct.powiat.pl

W toku przeprowadzonych konsultacji społecznych nie zgłoszono żadnych uwag i wniosków.

6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Realizacja założeń i zadań przyjętych w Programie nie wywoła oddziaływań środowiskowych o charakterze transgraniczny, w związku z czym nie było konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku niezbędna jest okresowa wymiana informacji pomiędzy Powiatem a pozostałymi jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973), organ wykonawczy powiatu jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raport z wykonania programu ochrony środowiska, który następnie przedstawia Radzie Powiatu i przekazuje organowi wykonawczemu województwa.

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki monitorowania realizacji Programu dla poszczególnych celów i kierunków interwencji.

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość bazowa wskaźnika (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2024 rok)
Obszar interwencji - Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Substancje, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie wielkopolskiej	GIOŚ RWMŚ w Poznaniu	Benzo(a)piren, Pył zwieszony PM2,5, Ozon (poziom celu długoterminowego)	0
Emisja substancji z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu: - pyłowych - gazowych	GUS	- 138 Mg/rok - 272 655 Mg/rok	Okolo: - 130 Mg/rok - 265 000 Mg/rok \
Zużycie energii elektrycznej	GUS	67045,14 MWh*	ok. 70 000 MWh
Długość rozdzielnej sieci gazowej	GUS	122 144 m*	ok.140 000 m
Przyłącza sieci gazowej	GUS	3083 sztuk*	ok. 3150 sztuk
Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej	GUS	17,5 %*	ok. 18%
Liczba kotłowni	GUS	122 sztuk*	ok. 130 sztuk

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość bazowa wskaźnika (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2024 rok)
Długość sieci ciepłej	GUS	16,6 km*	ok. 17,0 km
Liczba instalacji OZE	Gminy/URE	Okolo 47 sztuk (wg wydanych decyzji)	ok. 60 sztuk
Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem			
Przypadki przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu drogowego	GIOŚ RWMS w Poznaniu	Brak pomiarów w 2020 r.	Brak przekroczeń
Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne			
Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	GIOŚ RWMS w Poznaniu	0	0
Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami			
Liczba (odsetek) JCWP rzecznych o stanie/potencjale ekologicznym co najmniej dobrym – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Poznaniu	1 z 17 (jcwP badane w 2019 r.)	Poprawa w stosunku do roku bazowego
Liczba (odsetek) JCWP rzecznych o stanie chemicznym dobrym – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Poznaniu	0 z 17 (jcwP badane w 2019 r.)	Poprawa w stosunku do roku bazowego
Liczba (odsetek) JCWP jeziornych o stanie/potencjale ekologicznym co najmniej dobrym – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Poznaniu	0 z 4 (jcwP badane w 2019 r.)	Poprawa w stosunku do roku bazowego
Liczba (odsetek) JCWP jeziornych o stanie chemicznym dobrym –	GIOŚ RWMS w Poznaniu	0 z 4 (jcwP badane w	Poprawa w stosunku do roku

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość bazowa wskaźnika (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2024 rok)
badanych w danym roku		2019 r.)	bazowego
Liczba stanowisk monitoringu JCWPd, dla których stwierdzono co najmniej dobry stan – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Poznaniu	5 z 7 (dane z 2020 r.)	Utrzymanie na podobnym poziomie jak w 2020 roku
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	GUS	7087,5 dam ³	ok. 7080 dam ³
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	GUS	31,8 m ³	ok. 32,5 m ³
Długość wałów przeciwpowodziowych	PGW Wody Polskie	9,4 km	Utrzymanie na podobnym poziomie jak w 2020 roku
Długość rowów melioracyjnych	PGW Wody Polskie	1 859,8 km	Utrzymanie na podobnym poziomie jak w 2020 roku
Liczba budowli piętrzących	PGW Wody Polskie	4 059 sztuk	Utrzymanie na podobnym poziomie jak w 2020 roku
Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa			
Długość rozdzielczej sieci wodociągowej: - ogółem - w miastach	GUS	- 1108,3 km * - 219,0 km *	Okolo: - 1140 km - 225 km
Odsetek ludności korzystającej z wodociągu	GUS	91,8%*	ok. 92,5%
Długość sieci kanalizacyjnej:	GUS	- 341,3 km * - 141,8 km *	Okolo: - 360 km

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość bazowa wskaźnika (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2024 rok)
- ogółem - w miastach			- 145 km
Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji	GUS	62,1%*	ok. 64,0%
Liczba oczyszczalni ścieków	GUS	9 sztuk	9 sztuk
Liczba zbiorników bezodpływowych	Gminy	8 440 sztuk	około 8 000 sztuk
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy	541	około 620 sztuk
Liczba przeprowadzonych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania	Gminy, Straż Miejska	>10 (w danej gminie)	>10
Liczba przeprowadzonych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy Straż Miejska	>10 (w danej gminie)	>10
Obszar interwencji – Zasoby geologiczne			
Liczba wydanych obowiązujących koncesji na wydobywanie kopalin	Ministerstwo, Urząd Marszałkowski, Powiat	49 koncesji	49 koncesji
Obszar interwencji - Gleby			
Powierzchnia terenów zrehabilitowanych – na podstawie decyzji w sprawie rekultywacji terenów zdewastowanych i	Powiat	10,97 ha	0 ha

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość bazowa wskaźnika (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2024 rok)
zdegradowanych wydanych w danym roku			
Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Masa odebranych odpadów komunalnych	Gminy	26 327,5610 Mg	Więcej niż w 2020 roku
Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	Gminy	17015,9300 Mg	Mniej niż w 2020 roku
Liczba PSZOK funkcjonujących na terenie powiatu	Gminy	7	8
Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia	Baza azbestowa, Gminy	11 333,322 Mg (dane na 3.09.2021 r.)	Mniej niż wartość bazowa
Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze			
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	GUS	81 406,25 ha	Utrzymanie na podobnym poziomie jak w 2020 roku
Liczba pomników przyrody	Gminy, CRFOP	188 sztuk	Utrzymanie na podobnym poziomie jak w 2020 roku
Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce, zieleń uliczna, zieleń osiedlowa)	GUS	115,01 ha*	ok. 120,0 ha
Powierzchnia: - gruntów leśnych - lasów	GUS	- 94 674,21 ha - 91 955,71 ha	Okolo: - 94 750,00 ha - 92 000,0 ha
Lesistość powiatu	GUS	50,9%	51,0%

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość bazowa wskaźnika (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2024 rok)
Obszar interwencji - Zagrożenia poważnymi awariami			
Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) oraz zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	WIOŚ w Poznaniu	1	1
Liczba poważnych awarii w danym roku	WIOŚ w Poznaniu	0	0
Obszar interwencji – Edukacja ekologiczna			
Liczba akcji edukacyjnych w danym roku	Powiat, Gminy	Okolo 10 akcji	>1
Obszar interwencji – Monitoring środowiska			
Liczba przeprowadzonych kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w danym roku	WIOŚ w Poznaniu	91 kontroli z WIOŚ	>1